

II.

Předkládací zpráva

Ministerstvo obrany předkládá na základě čl. 5 odst. 1 Legislativních pravidel vlády a v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 5. června 2017 č. 431 k přípravě návrhu věcného záměru zákona, kterým budou vytvořeny právní podmínky pro zvyšování fyzické zdatnosti obyvatel České republiky, jejich znalostí a dovedností a vytváření mravních vlastností a etických zásad, které by mohli využít k obraně státu (zákon o dobrovolné účasti obyvatel na zajišťování obrany státu), návrhu tohoto věcného záměru zákona (dále jen „návrh“).

Návrhem je realizován záměr Ministerstva obrany využít fyzického, vědomostního, dovednostního a věcného potenciálu obyvatel České republiky k jejich dobrovolnému zapojování do plnění úkolů ozbrojených sil České republiky a vytvořit širokou základnu umožňující zvyšovat jejich fyzickou zdatnost, rozšiřovat si znalosti a dovednosti a posilovat mravní vlastnosti a etické zásady, které by upevňovaly obranyschopnost České republiky a posilovaly odolnost osob a celého státu vůči hrozbám vnější bezpečnosti. Záměr spočívá na výkonu všech činností mimo výkon branné povinnosti a především na zásadě dobrovolnosti.

V průběhu zpracování návrhu byl upraven na základě uskutečněných konzultací a veřejné diskuse proběhlé na webových stránkách jeho název, a to ve prospěch jeho zestručnění a zvýšení jeho vypovídací hodnoty vůči obsahu návrhu („návrh věcného záměru zákona o připravenosti občanů k obraně státu“).

Návrhem je sledováno zajišťování všeobecné přípravy obyvatelstva k žádoucímu a předvídatelnému chování v případech zajišťování obrany státu nebo plnění jiných úkolů ozbrojených sil České republiky v době míru, a to s využitím dobrovolného zapojování vědomostního, znalostního a věcného potenciálu občanů České republiky. Toto zapojování však může přinést sledovaný efekt pouze v případech, kdy občané využijí svých vědomostí, dovedností, profesních návyků nebo věcného vybavení „sjednaným způsobem“, tedy s potřebnou mírou informací o možnostech jejich začlenění k plnění úkolů obrany státu, se znalostí struktur, ve kterých budou působit, ale také s potřebnou mírou praktických návyků a zkušeností. Celý tento záměr však pro jeho přivedení do praxe vyžaduje provázanou a ucelenou právní úpravu, jíž lze dosáhnout pouze formou nového zákona. Návrh je podrobnou analýzou možného řešení sledovaných cílů v budoucí právní úpravě.

Možnosti zapojování občanů do široké škály dobrovolných aktivit, jimiž občan na základě svých fyzických a psychických předpokladů, znalostí a dovedností může dobrovolně přispívat k plnění úkolů ozbrojených sil a k jejich kvalitě, jsou doposud využívány pouze v omezené míře, neboť například ne zcela účelně je v uvedeném smyslu využívána spolupráce se sportovními jednotami, spolky a svazy, stejně jako spolupráce s dalšími subjekty, které jsou předmětem své činnosti přímo předurčeny pro součinnost s Armádou České republiky [radioamatéři, kynologové, sportovní letci, spolky se zaměřením k poskytování zdravotních služeb nebo na zájmové užívání zbraní (střelci) apod.]. Aktivní spolupráce Ministerstva obrany s občany všech věkových kategorií a různorodého zájmového nebo vzdělanostního spektra za účelem zvyšování jejich vědomostí o potřebách a systému obrany státu je historickým a velmi rozšířeným trendem, který byl vždy spojen s mimořádně dobrými výsledky přinášejícími prospěch všem účastníkům takové spolupráce. Veškeré

zkušenosti z takové spolupráce nebo využití systémů na ní postavených jsou zvažovány Ministerstvem obrany v rámci jím připravovaných programů a koncepcí zajišťování obranyschopnosti státu a vytváření kvalitního a zejména připraveného (vyškoleného) zázemí pro potřeby doplňování ozbrojených sil České republiky. Do této koncepce je nutné v mnohem větší míře a s jednoznačně vymezenými cíli a postupy jejich dosažení začleňovat nabídky možností a variantních podmínek zvyšování fyzické zdatnosti občanů, jejich znalostí a dovedností v oblasti zdravotědy, orientace v terénu, popřípadě jiných aktivit, jejichž zaměření je možné zapojit do systému obrany státu.

Návrh vychází ze zásady, že nedílnou součástí každého odpovědného vztahu je vždy prevence, předcházení škodlivým situacím, nezanedbaní přípravy a zabránění vzniku nevratných škodlivých jevů. V případě zajišťování obrany České republiky před vnějším napadením je míra připravenosti občanů (obyvatel) na řešení situací souvisejících se zajišťováním obrany státu přímo úměrná schopnosti obstát, nezmařit vynaložené úsilí profesionálních sil zmatečným jednáním a naopak podpořit tyto síly převzetím dílčích úkolů a odpovědným chováním zajistit potřebné zázemí a jistoty těm, kteří jsou odpovědní za zajišťování bezpečnosti státu.

Návrh věcného záměru zákona pak rozpracovává § 52 odst. 5 zákona č. 222/1999 Sb., kterým je stanoveno, že na přípravě občanů k obraně státu se mohou podílet i občanská sdružení, církve, náboženské společnosti a další právnické osoby podle svého účelu a poslání v součinnosti s územními samosprávnými celky; doplňujícím způsobem jsou proto navrhovány podrobnosti provádění takové spolupráce, její metodická a finanční podpora a možnosti její realizace s využitím existujícího personálního a věcného zázemí Ministerstva obrany.

Návrh rovněž reaguje na skutečnost, že dne 24. května 2017 byla v Úředním věstníku Evropské unie publikována revize směrnice Rady ES o kontrole nabývání a držení zbraní (Rady 91/477/EHS), jejímž čl. 6 odst. 2 je stanoveno, aby členský stát umožnil nabývat, držet a užívat palné zbraně a střeliva kategorie A, pokud jsou jejich držitelé účastníky dobrovolného výcviku k obraně státu. Návrh se proto na základě konzultací s Ministerstvem vnitra jako nositelem implementace uvedené směrnice zabývá předpoklady pro udělení takového povolení z pohledu kritérií požadovaného výcviku.

Návrh podle jednotlivých variant buď bude klást nároky pouze na rozpočtovou kapitolu Ministerstva obrany, nebo – v případě přijetí varianty komplexní realizace struktury a výkonu působností navrhovaných k dosažení účelu návrhu – nově vzniklé nároky ve výši 100 060 000 Kč (dotační programy, provoz koordinačního a administrativního centra, nově vzniklá služební místa, příspěvky akreditovaným spolkům apod.).

Návrh nepředpokládá žádné negativní dopady do podnikatelského prostředí, může však znamenat změnu v klientele soukromě provozovaných střelnic a jinou dynamiku jejich využívání, a to spíše směrem k podpoře zájmu o sportovní střelbu.

Návrh není vzhledem k předmětu jím navrhované regulace způsobilý negativně ovlivnit sociální prostředí, ani vztahy související se zákazem diskriminace.

Návrh nemá rovněž dopady do životního prostředí a nepředstavuje zvýšené riziko pro oblast zásahů do soukromí fyzických osob nebo ochrany osobních údajů, neboť celá koncepce návrhu je vedena zásadou dobrovolnosti, a to včetně případného poskytování osobních údajů.

Účinnost budoucí regulace je vzhledem implementační lhůtě směrnice o kontrole nabývání a držení palných zbraní navrhována dne 14. 9. 2018.

Meziresortní připomínkové řízení k návrhu bylo zahájeno dne ...2017, termín pro zpracování stanovisek k návrhu byl stanoven na ... 2017. K návrhu uplatnily zásadní připomínky ...

Veškeré v meziresortním řízení uplatněné připomínky byly řádně vypořádány.

Přehled uplatněných zásadních připomínek a způsob jejich vypořádání obsahuje část V. předkládaného materiálu.

Návrh je předkládán ....